

Barcelona consolida urbanísticament la Model com un pol d'equipaments de l'Eixample

- » L'Ajuntament de Barcelona impulsa una actualització del planejament per poder transformar l'antic centre penitenciari en un gran pol d'equipaments i espai verd de l'Esquerra de l'Eixample, d'acord amb la proposta que va guanyar el concurs
- » El projecte d'ordenació del conjunt, elaborat amb l'equip de la proposta guanyadora 'Model, batega!', permetrà iniciar la redacció dels projectes dels equipaments que es construiran en una primera fase: l'institut-escola, el poliesportiu i l'espai memorial
- » El projecte fa compatibles l'habitatge públic dotacional i els set equipaments públics compromesos amb la conservació del patrimoni dins d'un futur gran parc urbà
- » Per ampliar els usos provisionals actuals que té la Model, l'Ajuntament ha iniciat la redacció de projectes per obrir un interior d'illa provisional al carrer de Provença o adequar la primera planta de l'edifici d'Entença per a usos veïnals
- » Al novembre s'inaugurarà l'exposició "La Model es transforma" per explicar la transformació prevista, tal com reclamava el veïnat

La transformació de la Model com un futur pol d'equipaments i espai verd de l'Esquerra de l'Eixample es consolida urbanísticament. L'Ajuntament de Barcelona presenta el projecte d'ordenació previst pel conjunt de l'antiga presó, així com l'actualització de planejament que permetrà completar els tràmits urbanístics i iniciar la redacció dels projectes dels primers equipaments, amb una dotació prevista per de 2 M€ per fer aquests encàrrecs.

L'equip redactor de la proposta 'Model, batega!', format per Forgas Arquitectes/Espai Lur i que va guanyar el concurs públic que dibuixava el futur nou pulmó verd de la ciutat, ha desenvolupat conjuntament amb els tècnics municipals la proposta d'ordenació que integra el programa d'equipaments i habitatge previstos en els edificis ja existents, preservant el seu valor patrimonial, així com l'avantprojecte d'urbanització del futur parc urbà que es crearà.

Per consolidar aquests avenços, però, es fa necessari actualitzar el planejament vigent i impulsar una Modificació del Pla General Metropolità (MPGM) per tal que tot el recinte de la Model passi a estar qualificat d'equipament i zona lliure, i per tant, es pugui donar compliment al conjunt d'equipaments públics previstos. Aquest canvi en el planejament, que es portarà a aprovació inicial dimarts vinent a la Comissió d'Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat, també inclou un intercanvi de sòl destinat a activitat econòmica per sòl d'equipament provinent de l'Espai firal de Montjuïc. Una vegada es completi aquest intercanvi, la Model s'ordenarà a través d'un Pla Especial de Millora Urbana, un PEMU.

Finalitza el projecte d'ordenació de la Model 2022

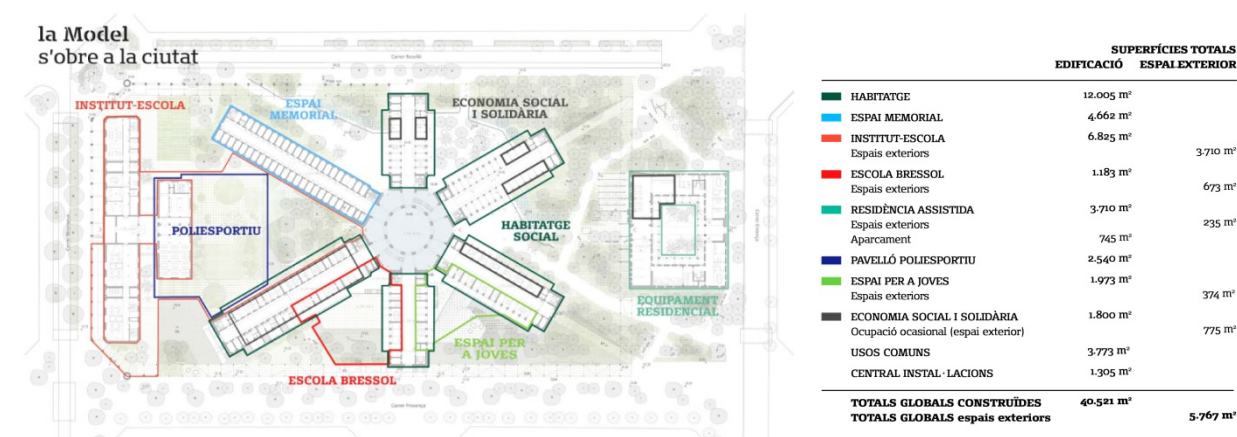
El projecte d'ordenació de la Model, l'encàrrec que va rebre l'equip de 'Model, batega!', recull els criteris establerts pel Pla Director de 2019, consensuat amb el veïnat amb un procés participatiu, i els eixos principals que els van fer guanyar el concurs l'any 2020.

Té com a principals objectius dotar la Model amb equipaments i habitatge social de qualitat i generar un nou espai verd que redefineixi la relació amb la ciutat. Una transformació que planteja preservar el patrimoni i la memòria de l'antiga presó i promoure la seva transformació amb la major sostenibilitat ambiental possible. Això passa per rehabilitar i preservar la volumetria dels edificis d'Administració, que dona al carrer d'Entença; el de Tallers, a Nicaragua, i l'estructura del panòptic, posant en valor les tres principals construccions de la Model sense incorporar nous elements constructius ni distorsionar o alterar el patrimoni existent.

L'edifici Tallers i el panòptic s'amplien mitjançant cossos lleugers que evoquen les "galeries" de l'Eixample, establint una nova imatge i noves relacions entre l'interior i l'exterior. També aposta per crear un gran parc urbà que generi una nova percepció del lloc mantenint les traces de l'antiga tanca perimetral del recinte i que relligui els elements patrimonials i de la Memòria. I tot plegat minimitzant l'enderroc i l'obra nova per reduir l'impacte i el cost ambiental.

El projecte d'ordenació 2022 elabora fitxes detallades que concreten el programa funcional dels equipaments, recull i integra les demandes que han fet els diferents operadors i ajusta algunes de les previsions de la proposta guanyadora del concurs.

Es preveu una superfície total construïda de 40.521 m² i que els espais d'ús compartit ocupin 5.767m². I es detalla la distribució, els accessos i les superfícies dels set equipaments públics i espais que donaran servei al barri i a la ciutat: l'espai memorial, un institut-escola, una escola bressol, una residència assistida, un pavelló poliesportiu, un espai per a joves i espais d'economia social i solidària. Tant l'espai destinat al jovent com l'espai memorial guanyen metres quadrats respecte a la proposta guanyadora del concurs, en haver incorporat les demanes veïnals durant el procés de redacció.

Es preveu que l'habitatge públic, que se situa als edificis dels braços del panòptic, tingui una superfície total de 12.005 m², amb un total de 121 habitatges previstos. Serà habitatge dotacional, per a gent jove i gent gran, i es distribuirà en tres plantes. Tindran entre una i tres habitacions, i finalment als pisos de la tercera planta s'hi accedirà per una passera exterior.

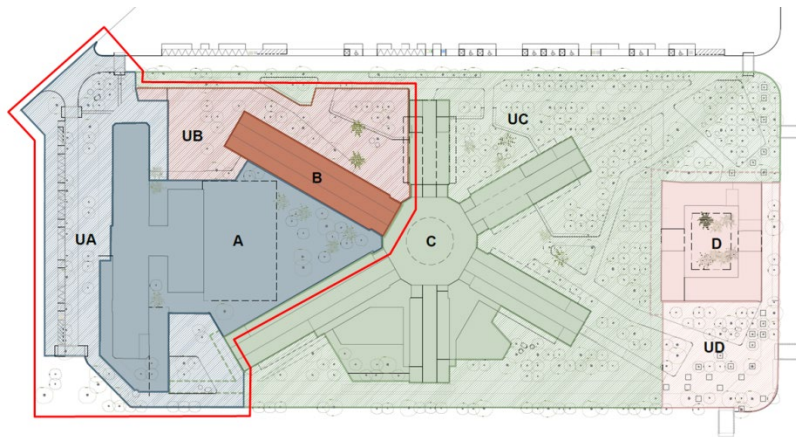
Pel que fa a l'espai central del panòptic, es proposa una gran plaça central, un espai polivalent, i espais expositius en la primera planta. En global, l'equip redactor ha tingut en compte en tot moment aspectes ambientals i de sostenibilitat i d'eficiència energètica. Per això el projecte contempla la ubicació d'un espai de centralització energètica, d'on surten les instal·lacions de geotèrmia, fotovoltaica, freàtic i aerotèrmia que donin servei la conjunt del recinte.

En referència als criteris d'intervenció patrimonial, es detallen quins són els elements que caldrà mantenir, el grau de transformació que s'admetrà a les façanes o el gàlib de les volumetries adossades. En el projecte d'urbanització es farà un esforç per mantenir el màxim d'elements originals possible i les traces principals de les construccions que no siguin compatibles amb el parc.

S'activen els primers projectes de la transformació definitiva, que es farà per fases

Els primers projectes que s'activaran corresponen als equipaments que es troben en els àmbits denominats A i B, més propers al carrer de Nicaragua. D'una banda, hi ha el projecte conjunt de l'institut-escola, el poliesportiu i el sistema de subministrament d'energia. I de l'altre, l'espai Memorial, que finalment ocuparà tota la quarta galeria.

Es preveu iniciar la redacció dels projectes i llançar els concursos a principis d'any amb una dotació prevista de 2 milions d'euros. L'objectiu és que els projectes de la primera fase entrin en funcionament entre 2026 i 2027. Tal com preveu el projecte d'ordenació, cada actuació en un equipament inclou la urbanització de l'espai públic associat a l'edifici.

Actuacions per dotar de vida la Model en el “mentrestant”

L'Ajuntament manté el compromís assumit amb les entitats veïnals de dotar de nous usos provisionals a la Model i anar sumant actuacions que permetin obrir a la ciutadania l'antic centre penitenciari. Per això s'han iniciat els treballs i estudis per poder fer actuacions a curt termini, tal com reclama el veïnatge i les entitats de l'esquerra de l'Eixample.

D'una banda, s'ha començat la redacció del projecte per obrir un interior d'illa provisional amb una urbanització del pati situat entre la segona i tercera galeria i que significaria l'obertura del mur cap al carrer Provença. També s'ha encarregat ja la redacció d'un projecte per la adequació de la primera planta de l'edifici Entença per a usos veïnals. En tercer lloc, s'està avaluant si el delicat estat de conservació en què es troben actualment les façanes permet recuperar la pista poliesportiva del pati que hi ha entre la tercera i quarta galeria.

I per últim, però no menys important, responent a una llarga reivindicació de l'Associació de Veïns de l'Esquerra de l'Eixample, es farà una exposició per poder explicar millor al veïnat del barri què està passant i passarà dins de la Model. L'exposició “la Model es transforma” tindrà quatre eixos: habitatge, equipaments, espai verd i memòria i tres espais expositius: a la Façana i el pati d'Entença i als xamfrans. Està previst que l'exposició s'obri al públic a mitjans de novembre.